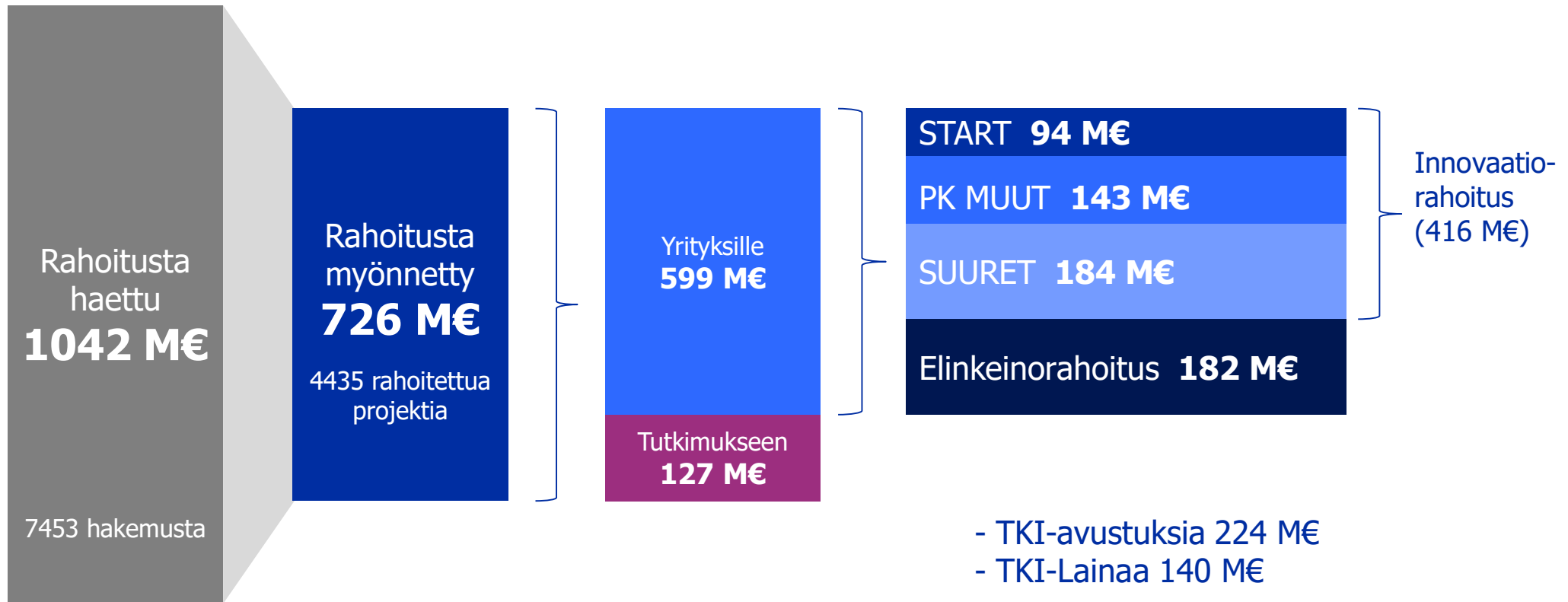

**BUSINESS
FINLAND**

TKI-tuen vaikuttavuus

Jari Hyvärinen, Business Finland
Energia-alan tutkimusseminaari
30.1.2024

BUSINESS FINLANDIN MYÖNNETTY RAHOITUS 2023

ASIAKASYRITYSTEMME TKI-PANOSTUKSET YLI KAKSINKERTAISEN YLEISEEN KASVUVAUHTIIN VERRATTUNA

- Asiakkaidemme TKI-panostusten kasvu vuosien 2021-2022 aikana oli **16,4 %**
- Yleinen kasvuvauhti **5,9 %**
- Asiakasyritystemme TKI-panostusten kasvu oli yli kaksinkertaista yleiseen tasoon verrattuna myös vuosien 2020–2021 aikana.

(Lähde: Tilastokeskus)

VAIKUTTAVUUSARVIOINTI

Vaikuttavuusarviointia tarvitaan, jotta julkisen talouden varoja voitaisiin suunnata mahdollisimman tehokkaasti

MITÄ?

- Business Finlandin vaikutusten arvioinnilla selvitetään julkisen t&k- ja innovaatorahoituksen sekä kansainvälistymis- ja invest-in palveluiden vaikuttavuutta yrityksille, toimialoille ja koko kansantaloudelle.
- Vaikuttavuusarviointi perustuu tutkittuun tietoon ja pyrkii välittämään mahdollisimman objektiivisen näkemyksen arviointikohteesta

MIKSI?

Vastuullisuuden, tuloksellisuuden ja tehokkuuden osoittaminen

- TEM: tulosohjaus ja julkisten varojen suuntaaminen tuloksekkaaseen toimintaan
- Business Finland: strategian, palveluiden ja toimintamallien kehittäminen. Vaikuttavuusarvioinnit tuottavat tietoa palveluiden tuloksista ja kehittämistarpeista
- Tuloksellisuuden osoittaminen vaikuttavuus- ja vaikuttajaviestinnässä. Kasvava tarve osoittaa toiminnan tuloksellisuutta yhteiskunnan eri tasoilla

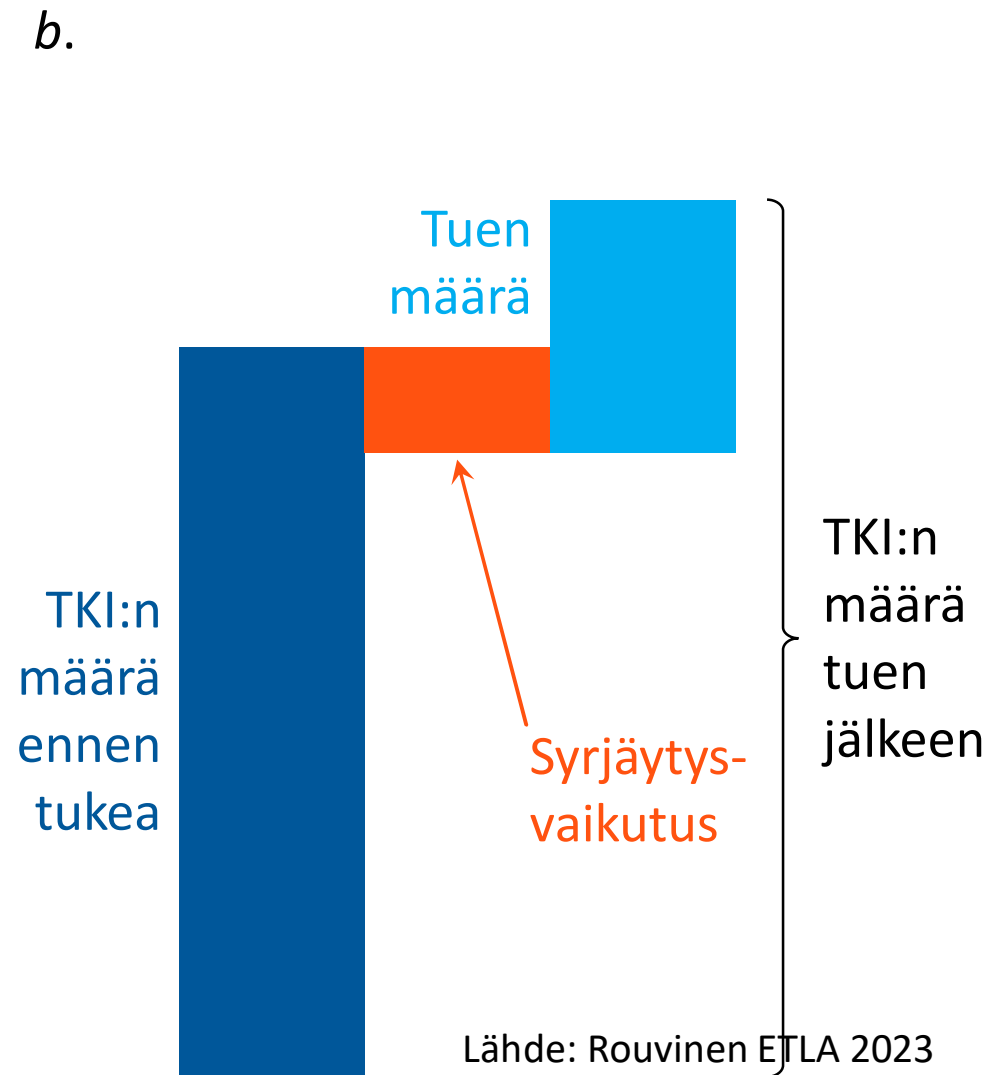
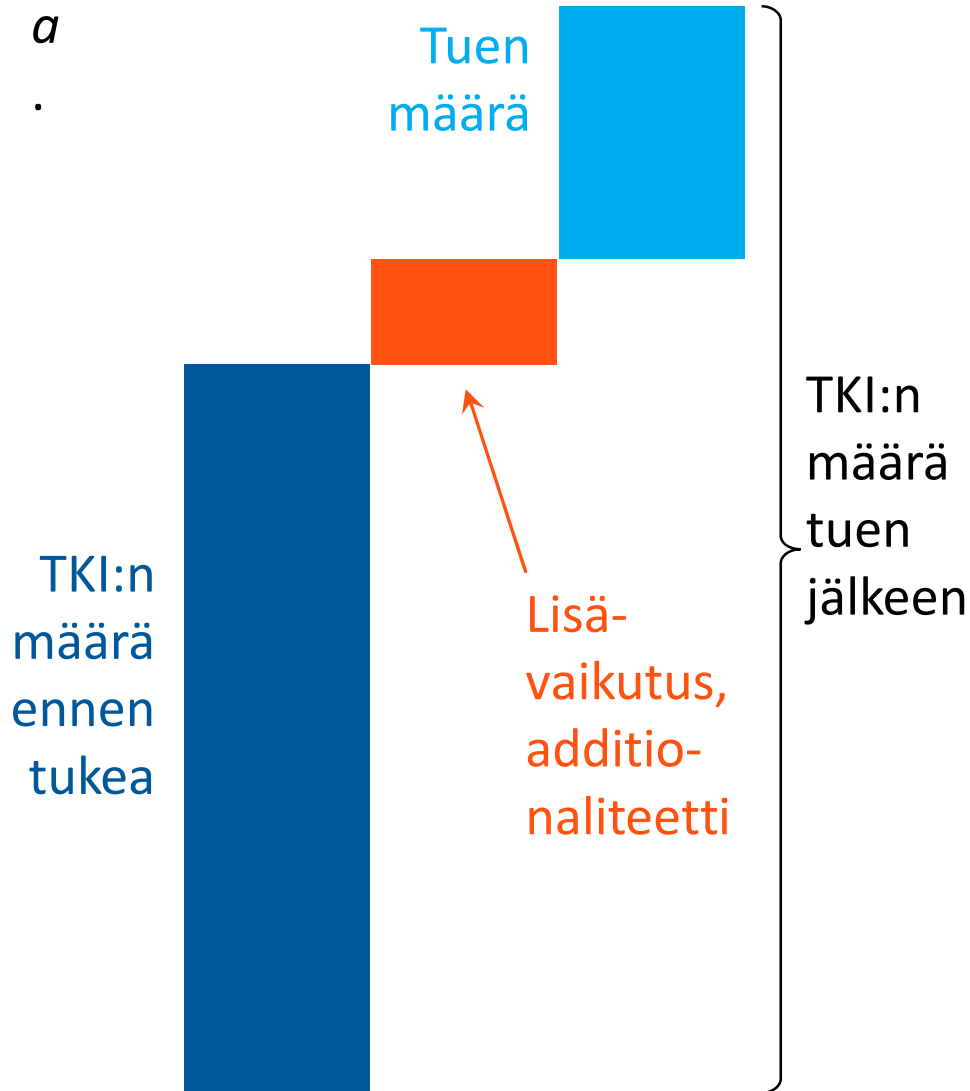
KENELLE?

Vaikuttavuusarviointi tuottaa tietoa interventioiden onnistumisista

- Arvioinnin kohteena mukana olleille sekä päätöksentekijöille organisaation sisällä
- Asiakasyrityksille
- Johtoryhmälle ja johtokunnalle
- TEM:lle ja muille julkisille organisaatioille (mm. VTV)
- Poliittisille päättäjille (kansanedustajat), media ja suuri yleisö
- Euroopan komissiolle ja muille kansainvälisille organisaatioille (mm. OECD)

Vaikuttavuustulokset onnistumisista kannustavat muita yrityksiä kehittämään omia työtapoja, innovaatioita ja kansainvälistä liiketoimintaa sekä invest-in toimintaa ja matkailua Suomessa

TKI-tuen additionaliteetti

MITÄ KIRJALLISUUS KERTOO T&K-RAHOITUKSEN VAIKUTTAVUUDESTA? – KV-KIRJALLISUUS

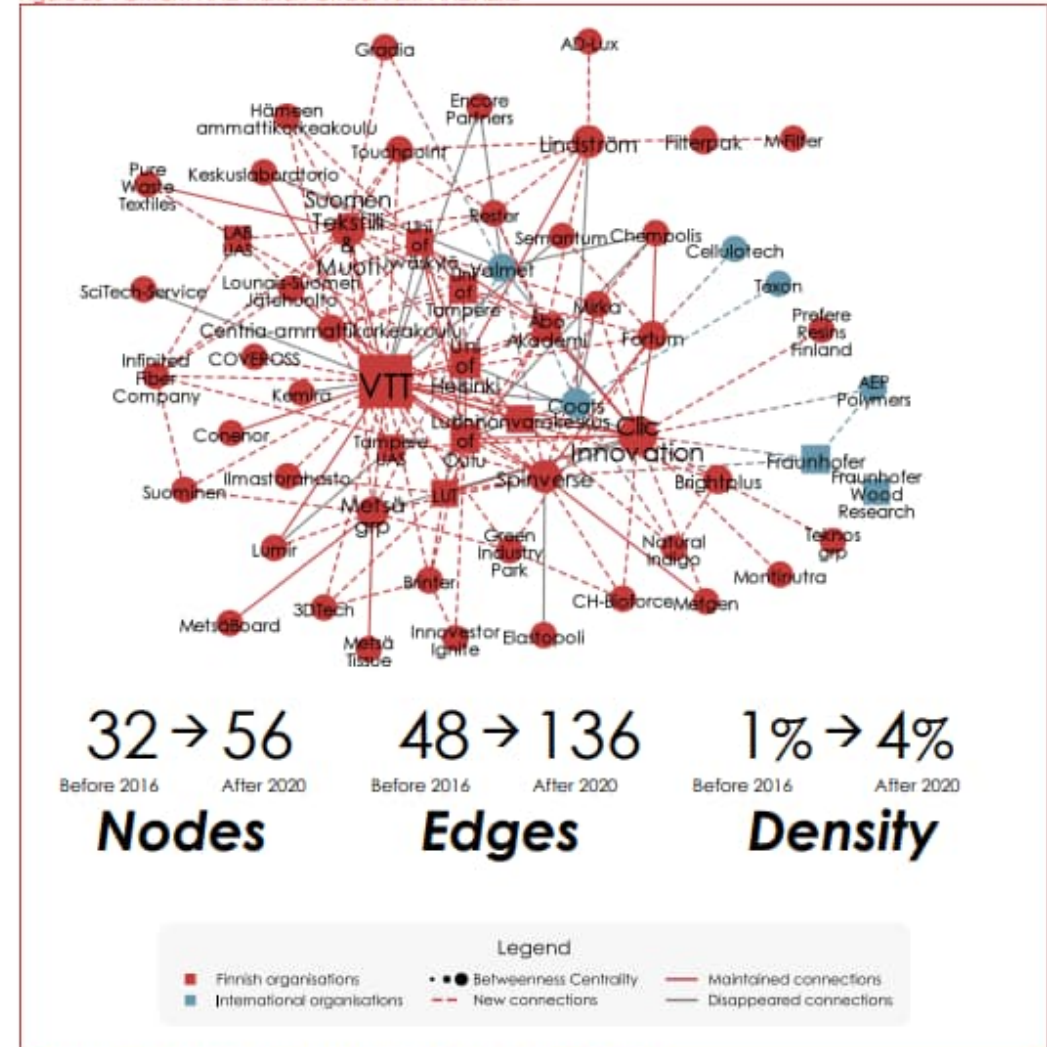
- Tuoreimman tutkimuskirjallisuuden näkemys yritystason TKI-tukien järkevyydestä ja vaikuttavuudesta on voittopuolisesti positiivinen. TKI-tukien yhteiskunnallinen tuotto näyttää olevan kohtuullisen hyvä.
 - Pienempien, nuorempien ja/tai aiemmin TKI-harjoittamattomien yritysten tapauksissa tukien vaikutukset näyttäisivät olevan merkittävämpiä - Yhtäällä tällaisilla yrityksillä on vähemmän todennäköisesti radikaaleja ja laaja yliopisto- ja muuta ulkopuolista yhteistyötä sisältäviä hankkeita.
 - Toisaalta liike- ja innovaatiotoiminnassaan jo vakiintuneilla ja valmiiksi lähellä (globaalia) eturintamaa olevilla suuremmilla ja vanhemmilla yrityksillä on parempi mahdollisuus onnistua TKI:ssä ja muuntaa se kaupalliseksi menestykseksi (läikkymisvaikutukset merkittäviä) (Ugur & Trushin, 2022).
 - Kaiken tutkimuksen yleiset perustelut innovaatiopolitiikan järkevyydestä lähtevät markkinapuuteajattelusta. Ulkois- ja läikkymisvaikutuksiin keskittyvät tutkimukset havaitsevat ne varsin suuriksi. Rahoitusrajoitteiset yritykset näyttävät reagoivan positiivisemmin julkisiin tukiin.
 - Soveltava ja perustutkimus ovat kaiken kaikkiaan toisiaan täydentäviä ja osin limittäisiä – niiden välinen rajanveto ei ole välttämättä selkeä (Goldstein & Narayanamurti, 2018; Szücs, 2018).

Lähde: <https://www.businessfinland.fi/julkaisut/impact-brief-22023-yrityksille-suunnatun-tki-tuen-vaikuttavuus>

Ekosysteemirahoituksen arviointi

- 1. Kasvumoottori: pääomalaina** mahdollistaa investoinnin radikaaliin uudistumiseen. Investoinneilla on potentiaalisesti korkea tuotto: jos alustayhtiö menestyy, tuotto voi olla suuri, kuitenkin alustayhtiöllä on vain vähän määräsvaltaa ekosysteemin muihin jäseniin
- 2. Kasvumoottori: orkestrointirahoitus.** Orkestraattorin on mahdollista tarjota selkeää johtajuutta niin, että kaikilla jäsenillä on yhtäläinen pääsy ekosysteemin toimintoihin. Vahva keskittyminen T&K-toimintaan ja vientiin eivät kuitenkaan kannusta panostamaan muihin ekosysteemin toimintoihin.
- 3. Veturi-instrumentin** kautta ekosysteemit on strategisesti sidottu selkeän tiekartan ympärille, jossa on pidemmän aikavälin sykli, selkeä suunta ja missio, johon ekosysteemin toimijat voivat keskittyä. Instrumentti lisää selvästi T&K-investointeja Suomeen.

Figure 20 FORTUM AND METSÄ GROUP: EXPANDBFIBRE

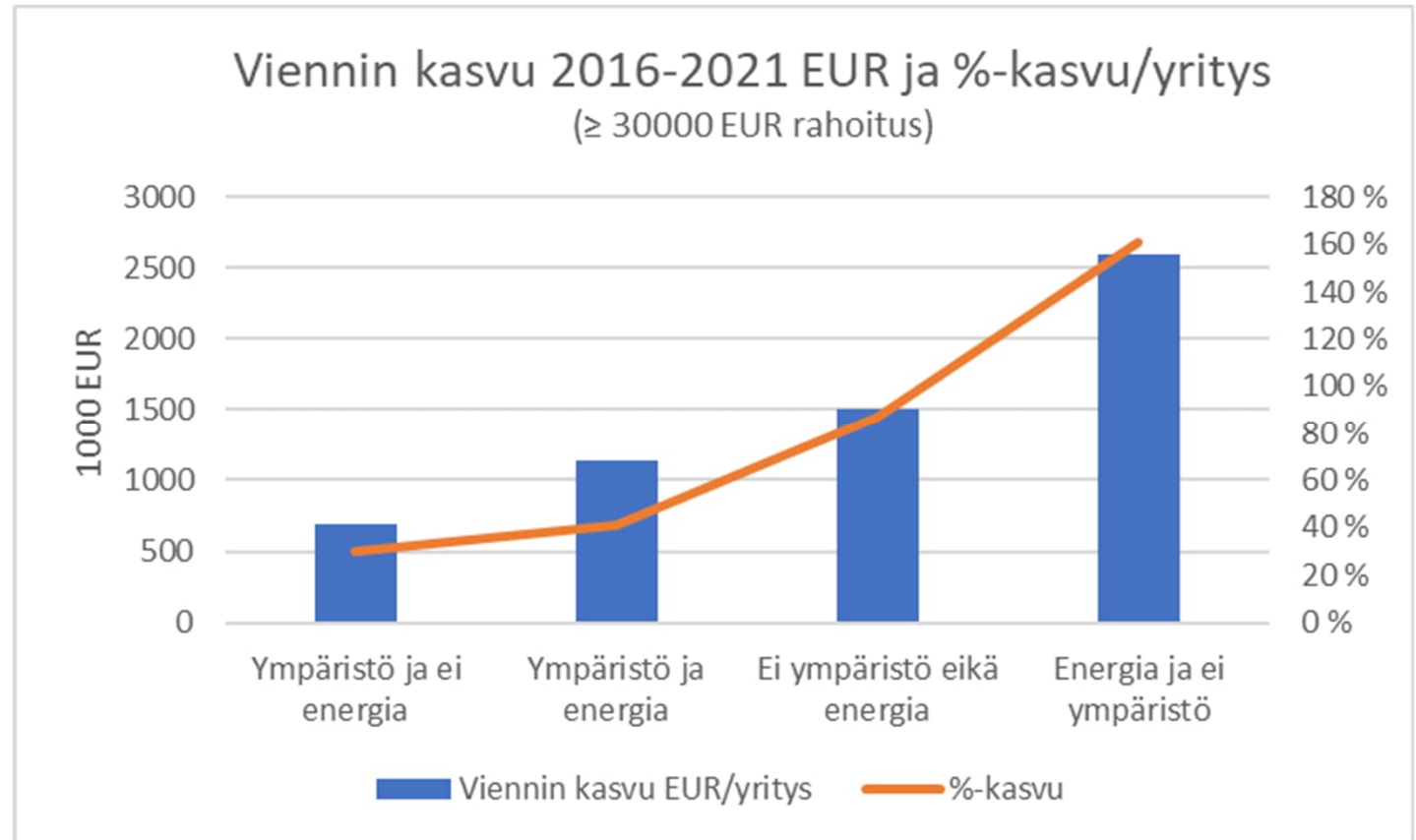
Technopolis (2022) based on data scraped from the internet archive

Energia- ja ympäristöhankkeet ja viennin kasvu

”Energiahankkeita toteuttaneet yritykset ovat lisänneet vientiä eniten”

Rahoitus

- Ympäristö ja energia 100 milj. EUR
- Energia ja ei ympäristö 16 milj. EUR
- Ympäristö ja ei energia 53 milj. EUR
- Ei ympäristö eikä energia 314 milj. EUR

Lähde: Business Finland, Yhteensä 1532 yritystä, joiden projekti päättyi vuosina 2016-2019

TUTKITUSTI VAIKUTTAVAA TOIMINTAA

Vaikutamme asiakkaidemme toimiin

- BF:n (Tekesin) rahoitus on ollut **mukana 71 %:ssa Suomessa syntyneistä innovaatioista** vuosina 1983-2018 (Van Der Have, 2020)
- Julkinen t&k-rahoitus lisäsi yritysten **t&k-työntekijöiden** määrää **16 %** (kesto 6v.)
- Julkista t&k-rahoitusta saaneiden yritysten **t&k-intensiteetti** nousi **30 %** t&k-tuen saamista seuraavina vuosina.
- 1 % kasvu t&k-tukieuroissa nosti yritysten **t&k-intensiteettiä 2,5 %** (kesto 8v.).
- Yhden euron lisäys julkisessa t&k-rahoituksessa johtaa **2-2,5 x** lisäykseen yritysten koko **t&k-panostuksessa**.
- BF:n (Tekesin) startup-rahoitus on **täydentänyt** yksityistä VC-rahoitusta.

...ja heidän tuloksiin

- Pk-yritysten liikevaihto kasvoi **20 %** ja palkka **38 %** 2018-2021.
- Pk-yritysten vienti kasvoi **29 %** 2018-2021.
- Yritykset, jotka käyttivät vienninedistämispalveluja ja t&k-vientitukia **kasvoivat nopeammin**.
- Business Finlandin rahoitus startupeille **lisää työpaikkoja ja myyntiä** verrattuna muihin yrityksiin.
- Pk-asiakasyritysten arvonlisä kasvoi **24 %** ja työpaikat **17 %** 2018-2021.
- NEXBTL: Tekesin pitkäaikaisella tutkimusrahoituksella on **merkittävä vaikutus** NEXBTL:n kehittämisessä, josta tuli Nesteen menestystuote.

Business Finlandin vaikuttavuus

- **Talouskasvu perustuu innovaatioihin;** Kasvusta 2/3 on syntynyt ideoista ja 1/3 koulutuksesta. (M. Pohjola)
- **T&k-toiminta lisää tuottavuutta**, mutta 2010-luvulla panostukset ovat vähentyneet ja tuottavuus t&k:ssa on laskenut Suomessa.
 - Finanssikriisin jälkeinen heikko tuottavuuskehitys ei johdu siitä, että t&k-toiminnan tuottavuusvaikutukset olisivat laskeneet. Valmari (2022)
- Julkinen tki-rahoitus lisää yritysten todennäköisyyttä tuoda markkinoille merkittäviä **uusia innovaatioita** (Avustukset **3,68 %**-yksiköllä, lainat **5,15 %**-yksiköllä ja tuen ja lainan yhdistelmä **6,52 %**-yksiköllä. Van Der Have 2020)
- Tehokkainta innovaatiopolitiikkaa on tki-tukien kohdentaminen yrityksille, joiden innovaatiokapasiteetti on korkein

MITEN YRITYSTEN MIELESTÄ SUOMEEN SAATAISIIN LISÄÄ TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTAA?

Suomi on asettanut itselleen tavoitteen, jonka mukaan t&k-menojen suhde BKT:hen nousisi 4 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

Tämä herättää kysymyksen siitä, millä toimenpiteillä tavoite saavutettaisiin?

- Yritysten näkemysten mukaan kolme vaikuttavinta politiikkatoimea yritysten oman t&k:n lisäämiseksi olisivat seuraavat: t&k-toiminnalle myönnettävä lisävähennys yritysverotuksessa, t&k-tukien lisäys ja osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen.
- Hyvälle innovaatiopolitiikalle on ominaista: 1) politiikkatoimet johtavat t&k-toiminnan kasvuun ja/tai sen parempaan laatuun; 2) t&k-toiminnan lisäys johtaa johonkin onnistuneeseen lopputulemaan, joka näkyy esimerkiksi tuottavuuskasvuna, talouskasvuna ja ympäristöystävällisempinä tuotteina tai tuotantotapoina; 3) riittävä kustannushyötysuhde.

Kuvio 2 Yritysten näkemys eri politiikkatoimenpiteiden merkityksestä t&k:n lisäämiseksi Suomessa, %

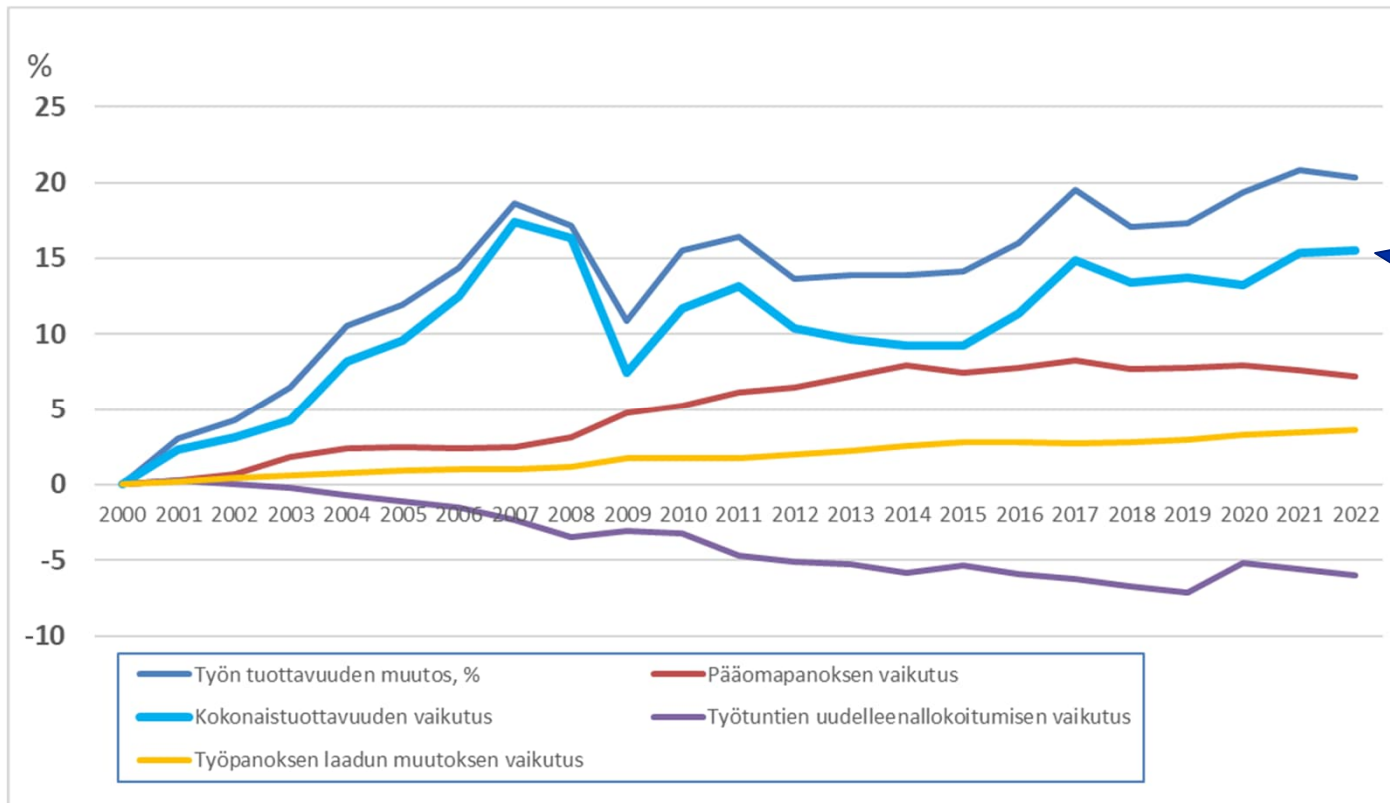

Huom. Tämä kysymys kohdistui yrityksille, joilla oli kyselyhetkellä t&k:ta Suomessa. Vastausvaihtoehdot olivat: "vähensisi", "ei tapahtuisi mitään", "kasvaisi". Raportoituina ovat "kasvaisi" osuudet. N=558.

Lähde: Etlan yritys­kysely, syys­kuu 2020.

Lähde: Ali-Yrkkö, Jyrki & Pajarinen, Mika (23.10.2023). "Miten yritysten mielestä Suomeen saataisiin lisää tutkimus- ja kehitystoimintaa?". ETLA Muistio No 126. <https://pub.etla.fi/ETLA-Muistio-Brief-126.pdf>

TARVITAAN UUSIA IDEOITA

Kokonaistuottavuuden kasvu on ollut hidasta Suomessa vuoden 2007 jälkeen. Talouden ja yritysten uudistuminen vaikuttaa oleellisesti tuottavuuskehitykseen, ja tki-toiminta vaikuttaa oleellisesti uudistumiseen.

**BUSINESS
FINLAND**

Kiitos!